

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEKRE:
EGY ÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Sikeres előtörésünk Albániában

Csapatunk átkeltek a Semeni folyón

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, július 25. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Boucqoy és Habuterne között este az ellenség erős tüzelés védelme alatt támadott. Visszavertük. Szintügy meghiusultak azok az előretörések, amelyeket az ellenség Alberttől nyugatra és Mailly felé indítottak.

A német trónörökös hadcsoportja: A Soissons és Reims közötti harc vonalon tegnap csökkent a harci tevékenység. Kisebbségi gyalogsági állásaink előterepén. Az Ourcq-tól délre és Reimstől délnyugatra heves ellenséges részleges támadások, amelyeket ellenlökésekkel visszavertünk.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: A Vogézekben hajóronddal a lövegcsapatok merészen végrehajtott vállalkozásukról foglyokkal tértek vissza.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, július 25. — A Wolff-ügynökség jelentései július 25-én este:

Heves végkiüldelmek a Soissons és Reims közötti harctéren.

A nyugati nagy csata

Bern, július 25. A francia és angol sajtó gyanítja, hogy új német offenzíva várható. Párisi lapok utalnak arra, hogy Reimstől keletre Gondra és Einem tábornokok hadseregének csapatai offenzívát szándékoznak indítani. A Daily Chronicle azt írja, hogy noha az ellenség kénytelen volt tartalékait harcba vetni, mégis maradt elegendő csapata, hogy az új offenzívát indítsa.

Bécs, július 25. A Wiener Tagblatt jelenti Bernből: Francia katonai kritikusok szerint azok a német csapatok, amelyek a francia

támadásokkal szemben a legelkeseredettebb ellenállást tanúsították, a Vesle mögé való visszavonulást látszanak előkészíteni. A francia csapatok előnyomulását csak a gyalogság lassítja, mert a német nehéz tüzérség az utóvédnek állásába vonult vissza. — A Temps szerint a harcok elkeseredetten folynak s nem tehető föl, hogy ezután is olyan gyorsan fogják előrehaladni, mint amikor a németeket megverték.

A németek földadják a Marne-frontot

Berlin, július 25. A Berliner Tageblatt írja: A németek kénytelenek lesznek a nyugati frontot megrövidíteni és a Marne-vonalat egyelőre földadni. Foch hadserege külső iv alakjában áll a német hadsereg körül és észak felé akarja meghosszabbítani vonalait. — Az ellenség több hidat vert Soissons és Compiègne között az Aisnen, amiből következtethető, hogy Foch tábornok a trónörökös hadseregét nemcsak oldalról, de hátulról is meg akarja támadni. A Marne-vonal időleges földadása nem adhat okot az ellenségnek a diadalordításra, mert a német hadvezetőség nem folyamvonalakat akar, hanem a csatát akarja megnyerni.

Katonai döntést akarnak a nyugati fronton

Berlin, július 25. Nyugaton még mindig tart a nagy csata, mely minden más eseményt háttérbe szorít. Az entente óriási erőket indította meg ellentámadásait és mindent harcra készített és felkészült, amirendelkezésére állott. Franciák, angolok, olaszok, amerikaiak és valamennyi segítő népei együtt mentek rohamra a német állások ellen és elvérezték.

Ha ezt a katonai eseményt a béke szempontjából nézzük és az entente-politikusok nyilatkozatait olvassuk, minden békekísérlet merev elutasítását látjuk. A kancellár legutóbbi nyilatkozatára azzal válaszolnak, hogy a katonai döntést kísérik meg. A békevitáktól tehát semmit sem lehet várni, minthogy az egyik fél — az entente — a politikai megértést visszautasítja. Így ezután a másik félnek

is az ellenség legyűrésével kell keresnie a békét. Eppen ezért — a nélkül, hogy jóslásokba bocsátkoznánk — meg kell mondani, hogy a béke a ködös távolban van és a béke sorsa a nyugati harctéren dől el. Másrészt Németország is keresi a katonai döntést és a mostani ellentámadás egyáltalában nem halasztja el azt. Az entente veszteségei rendkívül nagyok, az ellenség még fokozottabban fog gyöngyölni ebben a nagy csatában, sorakban oly nagyok lesznek a rések, hogy az amerikai segítség sem töltheti ki azokat.

Még azok a politikusok is, akik a megértéses béke határozott barátai, a nyugati frontra tekintenek, abban a meggyőződésben, hogy amíg itt nem történik döntés, a béke számára nincs alap és nincs kellő hangulat. Ezért a legközelebbi időben halálcsönd lesz a politikában. A politikusok mindaddig csak hallgatnak, amíg a világ a fegyverek zajára figyel. A nyár a katonai hadműveletek és csak ezután élénkülhet meg a politika és a politikai vita.

Genf, július 25. A Matin szerint a franciák a nyugati fronton a tavalyinál háromszorta nagyobb számú csapatokat vontak össze, Foch állítólag kijelentette, hogy még ez évben megtörténik a döntés.

Anglia is kéziálogot akar

Rotterdam, július 25. A Daily Chronicle írja: Ha Németországot kéziálogot akarja Belgiumot, akkor Angliának is kéziálogot kell szereznie. Ezt legjobban Oroszország egyes részeinek tartós megszállásával érheti el s ezzel a nyugati frontot is tehermentesíti.

Billentés az entente és az Unio között

Genf, július 25. A francia sajtó foglalkozik a legközelebbi versaillesi haditanáccsal, amelyen most első ízben vesz részt Amerika is és megkísérli, hogy a tanácskozásoknak célt és irányt adjon. Ezt Franciaországban és Angliában kellemetlenül fogadják s a legkevésbé sem hajlandók az Egyesült Államok kívánságára a központi hatalmak által elfogadhatatlan hadicélokért a háborút nyújtani.

Német tengeralattjárók az amerikai vizeken

Rotterdam, július 25. Amerikában nagy izgalmat okozott, hogy német tengeralattjáró bukkant fel újra az amerikai part közelében. Az a vélemény, hogy a tengeralattjáró megjelenése csak félelmet akar előidézni. Miután minden intézkedést megtettek a tengeralattjárók ellen, a német tengeralattjárók új mód-

URANIA

Magyar — Képzet — Vasárnap
július 26 — 27 — 28.

Nordisk film!

A sehonnai

drama 3 felvonásban.

Főszereplő:
CARLO WIETH.

A „hat” testparancsnok

bűnözők 4 felvonásban.

Főszereplők:
CSORTOS GYULA
MÉSZÁROS ALAIOS.

Előadások 6 órától,
utolsó előadás 9-től 11-ig.

APOLLO

Magyar — Képzet — Vasárnap
július 26 — 27 — 28.

Rözkiválasztás

A pogrom

drama a fehér cár birodalmából 4 felvonásban.

Főszereplő:
Clara Rimball Joung.

Szereltem a vad nyugaton

dramai drama
3 felvonásban.

Előadások 6 órától,
utolsó előadás 9-től 11-ig.

URANIA

Magyar — Képzet — Vasárnap
július 26 — 27 — 28.

Nordisk film!

A sehonnai

drama 3 felvonásban.

Főszereplő:
CARLO WIETH.

A „hat” testparancsnok

bűnözők 4 felvonásban.

Főszereplők:
CSORTOS GYULA
MÉSZÁROS ALAIOS.

Előadások 6 órától,
utolsó előadás 9-től 11-ig.

APOLLO

Magyar — Képzet — Vasárnap
július 26 — 27 — 28.

Rözkiválasztás

A pogrom

drama a fehér cár birodalmából 4 felvonásban.

Főszereplő:
Clara Rimball Joung.

Szereltem a vad nyugaton

dramai drama
3 felvonásban.

Előadások 6 órától,
utolsó előadás 9-től 11-ig.

URANIA

Magyar — Képzet — Vasárnap
július 26 — 27 — 28.

szerhez folyamodtak. *Aknákat helyeztek el a szállítóhajók utvonalaín, ők maguk pedig eltávolodva ettől a vonaltól, fegyvertelen hajókat pusztítanak el.*

Newyork, július 25. A Reuter-ügynökség jelenti: Egy német tengeralattjáró Matne tengerpart magasságában a *Robert Richard* vitorlást elsüllyesztette. Matne állam Newyork államtól északra van.

Mit ígért a kancellár Scheidemannnak?

Berlin, július 25. *Scheidemann* egy Casseiben elmondott beszédében hangoztatta a kancellárnak azt a kijelentését, hogy még ebben az évben feloszlatják a porosz országgyűlést és kiírják az új választásokat, ha az egyenlő szavazati jogot el nem fogadják. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* megjegyzi erre, hogy *Hertling gróf nem így fejezte ki magát.* Scheidemann most a „Vorwärts“-hez írt levelében bebizonyítja, hogy úgy *Payer* alkancellár, mint a birodalmi kancellár *Scheidemann* és elnöktársával, *Eberttel* folytatott beszélgetésében úgy nyilatkozott, hogy *Poroszországban még a tél előtt el kell intéznie az egyenlő választói jognak, ha nem akarják, hogy az országgyűlés feloszlassák.* Scheidemann ragaszkodik hozzá, hogy a birodalmi kancellár teljesítse ígéretét, annál inkább, mert *Hertling* gróf kijelentette, hogy még sohasem történt meg vele, hogy ígéretét nem tartotta volna meg.

A német íront újra megszállárdult nyugaton

Berlin, július 25. A *Lokalanzeiger* rotterdami jelentése szerint *Maurice* tábornok a *Daily Chronicle*-ban a következőket írja: *Ugy látszik, mintha a harci front kezdene megszállárdulni.* Az érdeklődés főképp arra irányul, *hol lesz a német állások vonala.* A *Times* így ír: A németek további visszavonulásáról szóló jelentések az eseményeket nem igazolták. A németek most úgy védekeznek, hogy *további visszavonulásukat egyelőre nem remélhetjük.* A Reuter-ügynökségnek a franciaországi angol főhadiszállásról kapott távirata elismeri, hogy *az angolok két hadosztállyal két napon át kétségbeesett detenzívában voltak,* végül is azonban sikerült levegőhöz jutniuk.

Amerika még több katonát akar

Rotterdam, július 25. Washingtonból jelentik: Közvetlenül a kongresszus egybehívása után a hadügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt mindkét ház elé, hogy *a szolgálati kötelezettség korhatárát emeljék föl, hogy még nagyobb tömeget mozgósíthassanak.*

A tengerészetiügyi miniszter közzétette, hogy a tengerészet létszáma ez idő szerint 503,792 ember.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 25. — Hivatalos jelentés.

Nincs különös esemény.

Albániában tegnap reggel csapataink Kucínál kivívták a Semeni folyón az átkelést. Vitéz zászlóaljainknak heves ellenséges ellenállást kellett letörniök és nagyszámban foglyot szállítottak be. Kuci és a tenger között is területnyereségre vezettek sikeres előretöréseink.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Az árvaszék a hadiárvákért és a hadirokkantakért

1098 hadiárvát gondoztak egy félév alatt

Debrecen város árvaszéke most készítette el félévi jelentését a hadiárvák, hadirokkantak gyámhatósági védelméről. A elentés statisztikai adatokkal ellátva ad számot az árvaszék 1918. év első felében kifejtett működéséről.

A jelentésből kitűnik, hogy a háború az árvaszékre mindinkább súlyosabb terheket ró, munkája mindinkább szaporodik, az árván maradt gyermek létfenntartása, jövőjének biztosítása erején felüli tevékenységet igényel. A társadalom közreműködő tevékenységére, a társadalom áldozatkészségére mindinkább szüksége van, mert csak a társadalom segítségével lesz képes teljesíteni a reáháramlott nagy feladatokat.

A jelentés szerint a debreceni hadiárvák száma 1918. június 30-án 780, az eltűnt gyermekeinek száma 318, összesen 1098. — Ezek közül egész árva 82, félárva 1016; édesanyjánál 1000, kirendelt gyámjánál 17, egyéb hozzátartozójánál 60, jótékony családnál 3, örökbe fogadó családnál 5, jótékony társadalmi intézetben 5, állami gyermekmenhelyben 8. A hadiárvák gondozása, magaviselete kielégítő. E félév folyamán is mindössze 3 hadiárva került a fiataikorok bírósága elé, 2 ellen pedig az árvaszék járt el, 462 hadiárva részére 125 pártfogót nevezett ki az árvaszék, akik a hadiárvák jövőjének, boldogulásának irányításán, előmozdításán lelkes tevékenységgel közreműködtek. Nagyban megkönnyítette az árvaszék munkáját a debreceni társadalom jótékonyaságából összegyűlt, az árvaszék rendelkezése alatt gyámmentári kezelésben hadiárva-alap, amelybe az 1918. évi június 30-ig befolyt 35,911 korona 23 fillér készpénz és 3000 korona névértékű értékpapír.

Kiadatott az 1918. évi június hó 30-ig a debreceni hadiárvák létfenntartására, gyógytatására, ruházatára, tanítatására 19,216 korona 45 fillér.

Az árvaszék hadiárva-alapjának állaga az 1918. évi június hó 30-iki állapot szerint: 16,694 korona 78 fillér készpénz és 3000 korona névértékű értékpapír.

Az árvaszék hadiárva-alapjának tehát csak a neve alap, mert az árvaszék a befolyó jótékony adományokat a szükséghez képest a takarékoság elvének szem előtt tartásával, egészében felhasználja a hadiárvák segélyezésére. Bár szorosán véve az árvaszék hatáskörébe a rokkantvédelem nem tartozik, mindazonáltal mert a rokkantvédelem ellátására megfelelő hatóság még szervezve nem lévén, de meg az árvaszék belátta, hogy a rokkantvédelem a gyermekvédelemmel szorosan összefügg, ezért a hadirokkantvédelmet a gyermekvédelem hatályosítása szempontjából ellátja. Az 1918. június hó 30-iki kimutatás szerint 783 a debreceni hadirokkantak száma. E szám azonban a folytonos katonai behívások következtében s egyéb népességi mozgalmak következtében állandóan változó, úgy, hogy a nyilvántartásba vett 783 hadirokkant közül tényleg 582 hadirokkant van az árvaszék védelme alatt, akik közül is tulajdonképpen csak

43 hadirokkant szorult fokozottabb védelemre, támogatásra, mert hadirokkantiaink a kellő munkaalkalmak és kereseti viszonyok mellett keresetükből magukat és családjukat a mai nehéz viszonyok mellett is, szükösen bár, de eltartani képesek. Szükséges azonban, hogy a társadalom mindenkor megkülönböztetett jóindulattal viseltessék a hadirokkantak iránt és a munkaalkalmakat elsősorban mindig a hadirokkantaknak juttassa. Általában a gyámhatóság nagy és a nemzet jövőjére kiható munkássága csak úgy és csak akkor lesz sikeres, a társadalom minden rétegére megnyugtató, ha maga a társadalom a legmesszebbmenő támogatásban részesíti az árvaszéket.

Nincs elég lisztje Debrecennek

170 gramra kell leszállítani a fejkvótát — A városi tanács távirata a közlélemezési miniszterhez

Megírtuk, hogy *Weszprémy* Zoltán főispán, *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester és *Vásáry* István dr. tanácsnok hétfőn Budapestre utaztak, hogy Debrecen közlélemezése kérdésében tárgyaljanak a minisztériumokban. A tárgyalások során ismét arra a szomorú tapasztalatra kellett jutnia Debrecen kiküldötteinek, hogy a központoknál nem részesül a város érdeke olyan figyelemben és méltányos elbánásban, amilyet ez a nagy város jogosan megkövetel.

Azokról a tanácskozásokról, amelyek a földművelésügyi minisztériumban *Debrecen termésének megbecsítése tárgyában* folytak, *Vásáry* István dr. tanácsnok egy külön összehívott tanácsülés előtt számolt be. A tanácsnok bejelentette, hogy a város határának össztermését s ezzel szemben a termelők házi és gazdasági szükségletét leszámítva, a minisztérium a termelőkől közszükségleti célokra átveendő, illetve ezek által *beszolgáltatandó terménymennyiséget 58,000 métermázsában alapította meg.*

Ez ügygel kapcsolatban *Vásáry* István dr. tanácsnok előterjesztést tett a lakosságnak augusztus 15-ig terjedő időre liszttel való ellátására vonatkozóan, mert a jelenlegi viszonyok szerint a város kénytelen lenne a jelzett időre *a liszt-fejkvótát 170 gramra leszállítani.*

A városi tanács *Vásáry* István dr. előterjesztései nyomán még a rendkívüli ülésből a következő táviratot intézte a közlélemezési miniszterhez:

Közlélemezési Minisztérium
liszt-osztályának

Budapest.

Debrecen havi lisztkontingense február 15-től 33 vagon lisztben volt megállapítva, mely mellett június 16-tól csak 20 dekagram *leszállított* adag volt kiadható augusztus 1-ig, tehát még a leszállított adag mellett is 16 és fél vagon szükséges. A vonatkozó rendelet alapján 74,400 személy *irattott össze,* akik közül a tavaszi népszámlálás szerint 6000 ipari munkást illet nagyobb fejadag. Ezen augusztus 1-től ellátandó személyek félhavi szükséglete fejkvóták szerint 28 vagon, augusztus 15-ig tehát a szükséglet 44 és fél vagon; eddig kiutaltatott a 114,500, sz. rendelettel 27 vagon, a 115,122. sz. rendelettel 10 vagon. Tisztelettel *kérjük még a hiányzó 7 és fél vagon liszt kiutalását,* mert kiutalás elmaradása esetén augusztus 1-től a rendelke-

zésre maradt 27 vagonból 10 és fél vagon és ujabban kiutalt 10 vagon, melyből augusztus 1-től az ipari munkások teljes fejadagjának kiadása mellett az ellátatlan lakosság többi részének csak napi 170 gram liszt lesz kiadható.

Városi tanács.

Ha a város meg is kapja ezt a mennyiséget, ebben csak a legszigorubbán mért fejkvóta nyer kielégítést, de a vendéglők, kávéházak, cukrászok, mézeskalácsosok, egyszerűen az ipari üzemek egyetlen gram lisztet sem kaphatnak és nem is fognak kapni. Csak az esetben, ha a miniszter e célra külön lisztmennyiséget utal ki.

A vendéglős és kávé ipartársulat e rendkívül sérelmes intézkedés ellen most orvoslást keres és 29-én, hétfőn, választmányi ülést is tart, amelyen dokumentálni akarja, hogy iparuk liszt nélkül nem maradhat.

Oroszország

Megkezdődött a hadifoglyok kicserélése

Moszkva, július 25. Az osztrák-magyar és orosz hadifoglyok kicserélése megkezdődött. A német nyelven megjelenő *Ukrainer Nachrichten* közli, hogy az osztrák-magyar és az ukrán kormány közt megegyezés jött létre, hogy a napokban elindul az első, 3000 emberből álló fogolyszállítmány s egyenakkor Ausztriából és Magyarországból is elindul egy 3000 orosz fogolyból álló szállítmány.

Kína és Japán részvétele a szibériai expedícióban

Rotterdam, július 25. Tiencsinből jelentik: A kínai kormány elhatározta, hogy Kína szintén részt vesz a szibériai beavatkozásban.

Berlin, július 25. Svájból közlik a *Berliner Tageblatt*-tal a japán-kínai katonai egyezmény szövegét szó szerinti. A szerződés szerint a kínai hatóságok tőlük telhetően segítik a japánokat, másrészt a japán csapatok tiszteletben tartják Kína felségjogait és a Kínában állomásozó japán csapatok a háború után azonnal visszatérnek. A két ország legfőbb katonai parancsnokai együtt beszéltek meg a különböző kérdéseket.

Az orosz-ukrán delegáció nem tud megállapodni

Genf, július 25. Az ukrán-orosz békedelegáció, minthogy nem tudott megállapodásra jutni, elhatározta, hogy albizottságot alakít a néprajzi határok megállapítására.

Tilos a Murman-vidékre utazni

Moszkva, július 25. *Trockij halálbüntetés terhe alatt* megtiltotta egy parancsban, hogy a hadügyi népbiztosi hivatal írásbeli engedélye nélkül bárki a Murman-vidékre, Archangelszkbe vagy a cseh-tótíronra utazhassék.

Az osztrák Reichsrat, Bécsből táviratozzák: A képviselőház mai titkos ülésén folytatották a déli front eseményeinek tárgyalását. A titkos ülésen Staneck és társai indítványt terjesztettek elő, hogy mivel a honvédelmi miniszter nyilatkozata nem kielégítő, Aigner képviselő javaslatát azzal utasítsák vissza a véderő-bizottsághoz, hogy a

hadműveletek tárgyában pontos vizsgálatot tartassanak és az őszi ülészakra kimerítő jelentést terjesszenek a képviselőház elé. Müller és társai 20 tagú vizsgáló-bizottság kiküldését kérik. Az indítványokat a véderő-bizottságnak adták ki. Hussarek báró miniszterelnök holnap mondja el rövid kormányprogramját.

A nyolcadik hadikölcsön

Az utolsó napok jegyzései

Az *Alföldi Takarékpénztárnál* ujabban a következő nagyobb hadikölcsönjegyzések eszközltek: Debrecen sz. kir. város 1,400,000 koronás jegyzéséből 200,000. Magyar-francia biztosító intézet újabb jegyzése 170,000. B. S. 77,000. Szikszay István huszárfőhadnagy 55,000. Rothschnek Róza 20,000. Első magyar általános biztosító társaság 16,500. B. J. Schlachta János újabb jegyzése, Apollo-mozgósínház rt., Martoncsik József és neje, Trigarszky Emil, Stolp Ödön tanár újabb jegyzése, Feldmann Eszti egyenkint 10,000. Dóczy Imre-alapítvány, özv. Keleti Izsóné egyenkint 7000. B. K. 9000. Zoltán Miksa, Gejger Simon, Klein Miksa Kaba, B. B., dr. Kun Béla egyetemi tanár egyenkint 5000. B. S. 3500. dr. Sebestyén Lipótné 3000. Szabó József és Lajos, Fülöp Irma, C. F., Fülöp Etel, Miklós Adolf Hajduböszörmény egyenkint 2000. Sarkadi Adolf 3000. Fülöp Etel további 1900. Böjthe Ödön őrnagy, Klein Lipót Bököny, Kelen Hugó főhadnagy, Fazekas Henrik és neje, Krisch Károly, Nagy Bálint, Bellegelő, Glücklich József Hajdunánás, K. J., Finkelstein Salamon, Lehoczky József, Hirsch Kálmán, Dankó István, Kocsis János, Löwi Gábor 1000—1000. Schreiber Jakab Hajdusámsón 6800. Szalay Józsefné Sárvár 4500 korona.

SZÍNHÁZ

Ma a Vigszínházban kabaré-est. Horváth Kálmán, Seregh Marcsa, Kassay Károly, Káldor Dezső és Bihary Zoltán ma kezdik meg a Vigszínházban Kabaré-vendéglátókat. A csupa pesti újdonságokból összeállított kitérő és kacagtató műsorban dal, móka, tréfa, tánc, kuplé, fütyty-szó és egyfelvonásos bohózat szerepel szimpompás változatban. Horváthék e kitérő műsorral országos körutra indultak, melynek egyik közbeeső stációja Debrecen. Mint mindenhol, úgy itt is nagy az érdeklődés, ami nemcsak a kedvelt előadónak, hanem a művészleg összeállított programnak is érdeme. Itt említjük meg, hogy a művészársaság vasárnap délután 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal tart előadást. A vasárnap délutáni és esti előadáson teljesen új műsort mutatnak be Horváthék. Jegyek az élvezetesnek ígérkező előadásokra a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

Nordisk-film. „A sehonnai”, dráma négy felvonásban, a főszerepben a közkedvelt Carlo Wieth ma az Urániában. A másik sláger pedig „A hat-testparancsnok” bohózat négy felvonásban. Leírás helyett álljon itt a film pár jókedvű strófája:

A hőse a bohózatnak nem egy festő, nem egy bűvész,
Nem egy bakter, nem egy sakter, csak egy híres színművész.
Nem egy ripacs alakítja, nem egy rossz pojáca,
A hattestparancsnok urat Csontos Gyula látsza.

Az Apollo az átalakítási munkálatok után ma nyílik meg és műsorán a remek kivitelű „Pogrom” van, mely az amerikai filmművészet remeke és Clara Kimball Young játéka felelhetetlen a főszerepben. A kitérő műsorban még egy elsőrangú sláger

lesz bemutatva: „Szerelem a vad nyugaton”, mely nagyszerű felvételeivel és kitérő művészeivel élvezetes gyönyörűséget fog szerezni a közönségnek.

Csontos Gyula filmen ma az Urániában. Az Apollo pénztára 10 órától nyitva.

HIREK

Három milliárd a nyolcadik hadikölcsön eredménye. Budapesti tudósítónk táviratozza: A tegnapi lezárt nyolcadik hadikölcsönjegyzék eredménye az eddigi megállapítás szerint meghaladja a három milliárdot.

Tüdővészellenes propaganda. A városi tanács a belügyminiszter elirata alapján megbizta a Népjóléti Hivatalt, amely a tüdővész elleni küzdelemben eddig is szép és nagy munkát fejtett ki, hogy indítson propagandát a tüdővész ellenes küzdelem érdekében.

A kórház pótköltségvetése. A városi tanács mai üléséből kiküldte Kondor Kálmán főszámvevőt Budapestre, hogy a belügyminisztériumban a fölemelt ápolási költségek alapján készült pótköltségvetés jóváhagyását szorgalmazza és sürgesse meg ama számlák összegének kiutalását, amelyeket kifizetés végett a hátralékos ápolási költségekről már régebben fölterjesztettek.

Abonyi Árpád meghalt. Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház közoktatásiügyi és igazságügyi bizottság a kultuszminiszter javaslatát a katolikus önkormányzatról ma vette tárgyalás alá és elhatározta, hogy a törvényjavaslatot az őszi ülészakra elején első törvényjavaslatként fogja a Ház tárgyalni. A pénzügyi és közigazgatási bizottság Gyöngyös város ujjaépítéséről szóló javaslatot, amelyet az igazságügyminiszter módosításaival elfogadtak, szintén ma tárgyalják.

A tengeri-rendelet. A közlekedési minisztériumban most készül az idej tengeri-terméstről szóló rendelet, amelynek egyik leglényegesebb újítása az lesz, hogy a legfontosabb tengeritermő vármegyékben a vásárlásokat mindaddig nem fogják megengedni, amíg a közszükséglet fedezése nincs biztosítva. Előbb le kell majd szállítani a közszükséglet, a hadsereg és Ausztria részére rekompensációk céljaira biztosított mennyiségeket és csak ha ez megtörtént, következik majd a magán-szükségletek biztosítását célzó vásárlások engedélyezése.

Kolera és spanyolbetegség Észak-Európában. Stockholmból táviratozzák: A legutóbbi jelentések szerint Stockholmban újabb koleraeseteket nem állapítottak meg. A spanyol járvány azonban egész Svédországot elárasztja és egy kaszárnyába nhaláletet is fordult elő. Helsingfors-i jelentések szerint Finnországban is komoly méretet öltött a spanyol járvány és eddig körülbelül tíz haláletet fordult elő. Helsingforsból jelentik, hogy Gorkij Maxim kolerahoz hasonló gyomorhájban komolyan megbetegedett. Betegsége a rossz táplálkozás miatti elgyengülés következtében komplikálódott.

A városi ménlovak eladása. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy az eladásra kiszemelt 77 darab fajment és kancát sem a katonaságnak, sem egyeseknek nem engedni át, hanem valamennyit a hetivásáron és az augusztusi és októberi nagy vásárokon árverésen fogja eladni. Egyben elrendelte, hogy a ménesrendező bizottság a törzsgulyából is válogassa ki az eladásra a szükséges számú állatokat.

Dr. Trocsányi Béla nőorvos-születésrendeléseit újból megkezdte Kossuth-u. 8. sz. alatt.

— **Oszták nyaraló gyermekek érkezése Magyarországra.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Bécsből ma két csoportban 1500-nál több oszták gyermek érkezett hajón Budapestre. A gyermekeket itt szétosztják a vidékre.

— **Liszt helyett dohányt találtak a detektívek.** Ezen a címen tegnapelőtt megjelent közleményünkre vonatkozólag a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Debreceni Független Ujság” folyó évi július 24-iki számában „Liszt helyett dohányt találtak a detektívek”, „Hova tűnik el a trafikáru?” címek alatt személyemmel kapcsolatban megjelent közlemény adatai nem fedik a valóságot, miért is kérem, hogy helyreigazító nyilatkozatomnak helyt adni szíveskedjék.

En kihallgatásom alkalmával *nem mondtam azt, hogy a lefoglalt dohányárut további nyereséggel leendő továbbeladás végett vettem*, ezt én már csak azért sem mondhattam, mert a dohányárut kizárólag a saját magam, továbbá négy katona fivérem és más férfirokonaim számára vásároltam, abból, *egy pipára való dohányt, vagy egyetlen cigarettát sem volt szándékomban sem nyereséggel, sem nyereség nélkül másoknak tovább adni.* Hogy nagyobb mennyiségben vásároltam dohányárut, annak az az egyedüli magyarázata, hogy részint a magam szükségletéről akartam gondoskodni, részint és különösen katona fivéreimet akartam ellátni, mivel a dohányjegy bevezetése folytán már a közeljövőben sem lehet a megszokott mennyiségű szivart, cigarettát és dohányt beszerezni. Tulajdonképpen tehát semmi egyebet nem tettem, mint amire minden dohányos ember törekszik most a dohányjegy-rendszer életbeléptetése küszöbén, hogy amennyire csak teheti, biztosítsa a szükségletét.

Arról különben a hivatalos jelentés sem szólhat, hogy nekem a dohányáru beszerzésével bármiféle nyereszkesedési szándékom lett volna. *En a háboru egész ideje alatt semmiféle törvénybe ütköző cselekményt nem követtem el*, árdragítás nem terhelt a lelkiismeretemet, semmiféle árut nem halmoztam, lánc-kereskedésben részt nem vettem, amire különben semmi szükségem sem volt, mert beértem azzal a szerény jövedelmemmel, amelyet rendes foglalkozásommal, a mészáros-mesterség folytatásával kerestem. Éppen azért, mivel tisztának érzem a lelkiismeretemet, nyugodtan tekintek az eljárás eredménye elé. Tisztelettel

Abraham Mendel.

— **Kivégeztek három katonaszökevényt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A közös hadosztálybíróóság három szökött katona fölött mondta ki ma a halálos ítéletet. A három katona: Tóth Károly 52. gyalogezredbeli gyalogos, aki a gödöllői rablógyilkosság gyanújával is volt terhelve, Urbanek Mátyás 32. gyalogezredbeli és Miloszavlevits Nesztor 83. gyalogezredbeli katona. A halálos ítéleteket ma délután végrehajtották.

— **A kormány tömegcikk gyártására szorítja a gyáripárt.** A kormány a magyar gyáripár versenyképességének emelére érdekében nagyszabású organikus reform megvalósítását vette tervbe, s ha az érdekeltségekkel folytatott tanácskozások eredményteljárnak, akkor rövidesen az egész országban a normálciák és a típusok gyártását rendeli el a kormány. A kormány meg fogja ugyanis állapítani a tömegcikk méreteit és típusait. Például a téglagyártásnál meg fogja állapítani a téglák méreteit és pedig úgy, hogy csakis kétféle nagyságu és minőségű téglát lehet gyártani; a vasiparnál például meg fogja állapítani az egyes gépek öntvényeit; a papirgyártásnál például meg fog állapítani egy vagy kétféle levélpapír-típust, úgy, hogy nem fognak gyárthatni ötven különféle levélpapírt; az automobiloknál meg fogja állapítani a típust és az összes alkatrészek nagyságát, úgy, hogy ha

valamelyik automobilnak egy része eltörik, akkor nem kell azt külön előállítani, hanem készen lehet megkapni a hiányzó vagy elromlott részt. Ha a gyárak e szerint arra lesznek kényszerítve, hogy a sok különféle típusú cikk helyett lehetőleg egyméretű és kevesebb típusú cikkeket állítsanak elő, akkor ez által olcsóbbá és szaporábbá teszik a gyártást. Ez a terv még a kezdetlegesség stádiumában van és az a gyárosokból és technikusokból álló ankét fogja esetleg megérlelni, amelyet a jövő hét elején tartanak ez ügyben. A kormánynak az a szándéka, hogy a típusok megállapítását minden esetben az érdekelt gyárosokkal egyértelműen határozza el s a kormány feladata csupán az ellenőrzés maradna.

— **Öngyilkos törvényszéki jegyző.** Miskolcraól jelentik: Koch Lajos miskolci törvényszéki jegyző vasárnap reggel hazautazott Gálszécsen lakó szüleihez. — Az ottan levő Nemzeti-szállóban vett lakást, ahol reggel félnyolckor öngyilkos lett. Koch bírói ki-nevezés előtt állott és tettét állítólag anyagi zavarok okozták. Kártyán nagyobb összeget vesztett, melyet fedezni nem tudott, mivel atyai örökségét már régebben elkölte.

— **Rendelet a fürdőhelyek lakás- és ételmezési viszonyainak szabályozásáról.** A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét, amellyel felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy a fürdőhelyeken a szállodai és egyéb bérbeadott helyiségek bérletét és bérösszegét, a fürdési és ezzel kapcsolatos díjakat, valamint a vendéglői étkezést szabályozhassa: felhatalmazza arra is, hogy a már megkötött lakbérleti szerződések hatálytalanítsa és hogy a lakás- és ételmezési viszonyok tekintetében elrendelt hatósági intézkedéseket ellenőrizhesse. A kereskedelemügyi miniszter e felhatalmazás alapján már a legközelebbi napokban kiadja rendeletét.

— **Drága lesz a liszt.** Végre megjelent az a kormányrendelet is, amely az új gabonából őrlendő liszt árát állapítja meg. A rendelet szerint a finom tésztaleszt ára 296,50 fillér lesz a nagybani kereskedelemben, a főzöliszt ára 80 korona, a kenyérliszt ára pedig 50 korona métermázsánként. Hogy mekkora lesz az ár a kiskereskedelemben, azt minden törvényhatóság területén az alispán, illetve a polgármester fogja megállapítani, azonban az ekként megállapított kiskereskedelmi árat a közéletmezési miniszter bármikor megváltoztathatja. A rendelet megállapítja a rozsliszt árát is, még pedig 87,30 koronában és a korpát 35 koronában. Hogy a Haditermény a malmoktól beszállított buza- és rozslisztért mennyit fog fizetni, azt nem a rendelet állapítja meg, hanem a közéletmezési miniszter fogja a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg meghatározni. A finom tésztaleszt ára tavaly a kiskereskedelemben különként 150 fillér volt, az idei hivatalos maximálás alapján aligha lesz olcsóbb 330—340 fillérenél.

Üzletáthelyezés.

Katonai szabóságomat

Ferenc József-ut 56. szám alól
Ferenc József-ut 70. szám alá,
Dr. Fráter-féle házba helyeztem át.
Urbanovics Miksa.

13—15 éves

Rifutó leány

azonnali belépésre felvétetik
a kiadóhivatalban.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-ut 49., a főpostával szembe.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt,
brilliantokat, bármiről
szóló zálogleveleket (zá-
logcédulákat) és egyéb
tárgyakat a legmaga-
sabb árban veszek. —
Meghívásra házhoz is
elmegek. Stelner Mihály
Széchenyi-u. 19. szám.

Nyomdásztanoncok
felvételnek
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó
Varga-kert, Keleti-sor 7.
sz. alatt, a Salétromos
kaszárnya mellett lévő kö-
rülkerített 1 hold telek,
amelyen 50 méter hosszú,
10 méter széles, nagy ke-
mény fűszekből épített
pajta van. Értekezhetni a
Debreceni Gazdák Bankja
r.-t.-nál. 6

Eunkásember
állandó munkára azonnal
felvételt a kiadóhivata-
lunkban.

Eladó szőlő és gyümölcsös.
Széchenyi-kert, István-ut
26—28. sz. 3400 □-os,
120 méter utcai fronttal,
a tisztviselő-telep szom-
szédságában, a villamos
állomáshoz pár perc-
nyire, a legnemesebb
gyümölcsfákkal beül-
tetve jutányos áron el-
ad. Felvilágosítást nyújt
László Imre városi
nyomda.

Akinek
törött aranya, ezüstje,
ékszere, vagy zálogjegye
van eladó, hívja meg
Kramert. Arany Bika-
bérház 3.

Eladó
kedvező fizetési feltételek
mellől a Mester-utca vé-
gén gyermekmenhely és a
Csapatkórház mellett 7400
négyzetöl méterű kitűnő
minőségű alj, fekete jó ter-
mő föld, a vasuti sínek
mellől, a Mester-utca vé-
gén a nagytemplomtól gya-
lag 8 perc távolságra. Ezen
telep konyha kertészetre
vagy lucernának nagyon
alkalmas. Értekezhetni
Debreceni Gazdák Bank-
jánál, Kossuth-u. 17.

Eladó

a város legforgalmasabb helyén levő nagy
telek. Értekezhetni dr. Hegedűs Loránt
ügyvédnél, Debrecen, Simonffy-utca 2/b., dél-
után 3—6-ig.

JÁNOSI ZOLTÁN
ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai
tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
finom vella papíron K 8—
kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító,
ellentállással és egy szabályozható szijleszo-
ritó tárcsával együtt eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Éjjeli gyertyákat

nagy mennyiségben szállít

A. P t a k

Gmünd II

Aisó-Ausztria.